ten iwwerschafft ginn a gekuckt gëtt, wat sech verännert huet, well dat ass jo sécherlech de Fall beim Stroosseverkéier. Och beim Zuchtrafic zum Beispill krut ech do eng Rei Kloen.

Ech selwer mierken et och. Zum Beispill am Triage vu Beetebuerg, wat dat ubelaangt, héiert een elo ab eelef Auer owes iwwert de ganze Réiserbann doriwwer eraus e Jiipsen, dat relativ onerträglech gëtt, dat wahrscheinlech nach net erfaasst ginn ass virun e puer Joer, wéi déi Kaarten opgestallt gi sinn, sou datt also och en cours de route, bis déi Kaméidiskaarten opgestallt sinn, ëmmer erëm nei Saache geschéien, an datt déi also misste regelméisseg iwwerschafft ginn.

Ech mengen, dës Remarquë gemaach, wëll ech och den Accord vun der DP-Fraktioun zum Projet erabréngen. Et ass awer keng grouss Begeeschterung bei eiser Zoustëmmung, wéi Der schonns mierke konnt. Et ass eng minimalistesch Démarche vun der Regierung, wou se wahrscheinlech méi ëm hire Budget besuergt war wéi ëm d'Protektioun vun de Bierger.

Ech soen Iech Merci.

Une voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Berger. Als nächste Riedner ass den Här Negri agedroen. Här Negri, Dir hutt d'Wuert.

M. Roger Negri *(LSAP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, als Éischt wëll ech dem Rapporteur, dem Marc Spautz, Merci soe fir seng exzellent Rapporten, schréftlech wéi mëndlech.

Erlaabt mer, mat engen Zitat unzefänke vun der Madame Zsuzsanna Jakab, Regionaldirektesch vun der Organisation Mondiale de la Santé fir Europa: «La pollution sonore n'est pas seulement une nuisance environnementale, mais aussi une menace pour la santé publique.»

Divers Etüde beleeën, dass och Häerzkrankheeten, Schlofstéierungen an aner psychesch Krankheete mat der sougenannter Pollution sonore verbonne sinn.

An deem Sënn begréisse mer, dass mer haut ee Schrëtt weiderkommen, wat de Kaméidi um a ronderëm de Flughafen ugeet. Mat dësem Projet de loi setze mer ee Punkt vum Aktiounsplang iwwert d'Lutte contre le bruit ëm: dee vum Lëtzebuerger Flughafen. Domadder sollen eng ronn 18.000 Leit, déi méi oder manner dem Kaméidi ausgesat sinn, d'Méiglechkeet kréien, eng Ënnerstëtzung vum Stat unzefroen, fir hir Wunnenge lärmdicht ze maachen.

Laut dem Aktiounsplang an dem Gesetz iwwert d'Établissements classés vun 1999 soll och d'Zuel vun de Fligermouvementer ëm 2012 op 76.000 pro Joer limitéiert ginn. Wéi aus de Statistike vun der ANA ervirgeet, ass den Niveau vun de Mouvementer an deene leschte Jore relativ stabil bliwwen. De Minister kann eis vläicht duerno e puer méi rezent Zuelen nennen.

Et ass natierlech schwéier, op enger Säit eng Reduzéierung vun de Mouvementer unzestriewen a gläichzäiteg d'Ekonomie a besonnesch de Secteur vun der Logistik unzekuerbelen. Mir ginn awer dervun aus, dass dat net de Wee opmécht, fir den Nuetsverbuet opzehiewen. Ech ginn elo weider net dorobber an, well dat jo dës Woch nach e puermol hei am Haus zur Diskussioun kënnt.

Här President, doriwwer eraus gesäit d'europäesch Direktiv vun 2002, déi an d'Gesetz vun 2006 eragefloss ass, vir, dass eng Kartografie opgestallt gëtt, net nëmmen, wat de Flughafen ugeet, mä, wéi den Här Berger och elo scho gesot huet, och fir d'Autobunnen an déi wichtegst Zuchstrecken. An enger zweeter Phas soll all fënnef Joer en Update vun dëser Kartografie gemaach gi respektiv och eng Erweiderung vun den Haaptachsen op verschidden Nationalstroossen.

An deem Sënn wëll ech de Minister froen, ob dës Kaarte schonn disponibel sinn.

De Lärmschutz op den Autobunnen an op den Haaptzuchstrecke wäert jo haaptsächlech duerch Lärmschutzwänn realiséiert ginn. Hei wollt ech den Här Minister froen, wéi e gedenkt, dëst unzegoen.

Domadder ginn ech den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi a soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix.- Très bien!

M. le Président.- Ech soen dem Här Negri Merci. Als leschte Riedner ass den Här Urbany agedroen. Här Urbany, Dir hutt d'Wuert.

M. Serge Urbany *(déi Lénk)*.- Merci, Här President. Ech ginn hei och meng Zoustëmmung zu deem Gesetz, wat awer eng relativ beschränkte Wierkung wäert hunn. De Perimeter vun deenen Haiser, déi betraff sinn, dee läit am direkten Afluchberäich vum Findel, et handelt sech ëm 300-400 Wunnengen, déi hei direkt vun deene Moossname betraff sinn. Et sinn och aner Aschränkungen an Agrenzungen an deem Gesetzesprojet hei enthalen, ënner anerem finanzieller Natur, déi och vun der Chambre des Salariés zum Beispill an hirem Avis ervirgehuewe gi sinn.

Ech mengen, a kengem Fall däerf dat Gesetz hei awer eng Excuse sinn, fir den Nuetsfluchverbuet um Findel weider nach opzeweechen. Ech mengen net, dass et drëm geet, Schrëtt ze hale mam Kaméidi, deen eventuell zouhëlt - dat war d'Ausso vum Minister Schank an der Tëleesémissioun „Chamber aktuell". Ech mengen, dass et net däerf dorëmmer goen, fir sech anzestellen op eng weider Ausdehnung vum Fluchkaméidi.

An deem Sënn, mengen ech, ass och op jidde Fall ze begréissen, dass de Stater Gemengerot déi Décisioun majoritär a senger Sitzung gëschter geholl huet, fir d'Meenung ze vertrieden - géint d'Regierung, géint och d'CSV am Gemengerot -, et däerft net zu enger Ännerung vun der aktueller Regelung vum Nuetsfluchverbuet kommen.

Mat deene Reserve wëll ech hei meng Zoustëmmung also nach eng Kéier zu deem Gesetz hei soen.

M. le Président.- Merci dem Här Urbany, an d'Wuert kritt den Här delegéierten Nohaltegkeetsminister Marco Schank.

M. Marco Schank, *Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures*.- Här President, ech wollt fir d'Éischt och dem Rapporteur Merci soe fir säin exzellente schréftlechen a mëndleche Rapport. Ech géif mer dann erlaben, fir op eng Partie Froen ze äntwerten, well dat Wesentlecht ass am Rapport eis presentéiert ginn haut de Mëtteg.

Fir d'Éischt emol wollt ech äntwerten op déi Fro, datt gemengt ginn ass, déi Aiden, déi wieren net zolidd genuch. Ech sinn do enger anerer Meenung: Ech mengen, datt déi zolidd sinn an ech mengen dat och virun allem vis-à-vis vum Hannergrond, datt een déi Hëllefe kann och mat energeteschen Aidë kombinéieren. Et ass also virgesinn, datt ee kann déi akustesch Mossnamen an déi energetesch Moossnamen kumuléieren. An et ass och esou, datt Effortë fir energetesch an akustesch Isolatioun sech och kënne gutt ergänzen. Dat ass dat Eent.

Dann ass d'Fro gestallt ginn, wou mer mat de Moossnamen „antibruit" am Kontext vun der Strooss a vun der Bunn dru sinn. Also, bei den Autobunne sinn eng Partie Plazen identifizéiert ginn, wou och Chantieren an Zunkunft virgesi sinn, an da ginn am Kader vun deene Chantieren Antibruit-Moossnamen integréiert respektiv am Virfeld geplangt.

Bei der Bunn si gréisser Projeten ugekënnegt, dat hutt Der och vläicht an der Vergaangenheet matkritt, zum Beispill Schëffleng. Oder och d'CFL huet eng Partie technesch Moossname virgesinn: Viru Kuerzem konnt ech derbäi sinn, zesumme mam Claude Wiseler, wéi en Zuch virgestallt ginn ass, wou Tester gemaach ginn, dee méi lues sech iwwert d'Schinne beweegt, nei Bremsbléck, déi nach am Test an Europa sinn, mä an Zukunft wesentlech Verbesserunge kënne bréngen. Eng Moossnam ass och de Viaduc vun Esch, dee jo sanéiert gouf. An d'CFL mécht och a puncto Entretien vum Material eng ganz Partie Efforten.

Dann ass - vläicht nach zum Schluss - d'Iwwerschaffe vun de Kaarten ugeschwat ginn. Och dat Iwwerschaffen ass effektiv virgesinn, an de Comité de pilotage du bruit, dee wäert och déi éischt Propositiounen do an deenen nächste Méint virgestallt kréien.

Ech soen Iech Merci.

M. le Président.- Merci dem Här delegéierten Nohaltegkeetsminister. Domadder wäre mer um Enn vun dëser Diskussioun a mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6367 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6367 ass ugeholl mat 59 Jo-Stëmmen.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6367 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner (par M. Lucien Clement), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Haupert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par Mme Nancy Arendt), MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Paul-Henri Meyers), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Roger Negri), Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein (par Mme Claudia Dall'Agnol), Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Fernand Etgen), Mme Anne Brasseur (par M. Claude Meisch), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par Mme Josée Lorsché), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

Da komme mer elo zum Projet de loi 6419, eng Direktiv iwwer e Label écologique. Hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech bis elo ageschriwwen: déi Häre Berger an Negri.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Marcel Oberweis. Här Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

6. 6419 - Projet de loi portant certaines modalités d'application et sanction du règlement (CE) n°66/2010 du 25 novembre 2009 établissant le label écologique de l'Union européenne

Rapport de la Commission du Développement durable

M. Marcel Oberweis *(CSV), rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister - Dir Häre Ministeren -, dee virleiende Projet de loi setzt déi europäesch Direktiv N°66 vum 25. November 2009 an nationaalt Recht ëm. Mat dem Gesetzesprojet ginn eng Rei Modalitéite bei der Ëmsetzung an de Sanktiounen an Zesummenhang mat dem europäesche Label fir d'Ëmwelt ëmgesat.

Et soll nach drop higewise ginn, dass schonn am Joer 2000 eng Revisioun vun deem gemeinschaftleche System an där Zäit mat dem Vergi vun Ëmweltzeeche geholl gouf. Deemools stoungen d'Ënnerstëtzung vu Produkter, déi eis Ëmwelt protegéieren, an hir Awierkungen duerch den Asaz am Mëttelpunkt. Fir ganz komplett ze sinn, muss ee soen, dass d'Aféierung vun dem Ëmweltlabel eng direkt Suite vun der Rio-Konferenz 1992 war.

Den Ëmweltlabel selwer stellt domat ee wichtege Bausteen an der nohalteger Entwëcklung vun der europäescher Ëmweltpolitik duer. Am Laf vun dem leschte Jorzéngt ass awer festgestallt ginn, dass dee System revidéiert muss ginn, well ee mëttlerweil nei wëssenschaftlech Erkenntnisser kritt huet.

Wéi ugedeit, sollen déi negativ Impakter op d'Ëmwelt an op d'Gesondheet vun de Mënsche reduzéiert ginn an doriwwer eraus déi natierlech Ressourcë geschount ginn. Virun allem muss de Public iwwert den Ëmweltlabel méi ënnerriicht ginn, an dat op nationalem an europäeschem Plang.

Den 29. Mäerz dëst Joer huet den delegéierte Minister fir d'Ëmwelt de Projet de loi hei an der Chamber déposéiert. D'Chambre de Commerce, d'Chambre des Salariés an d'Chambre des Métiers hunn hiren Avis erabruecht, genau wéi de Conseil d'État mat Datum vum 12. Juni dëst Joer. Den Avis complémentaire vum Statsrot ass de 25. September analyséiert ginn, an de Rapport ass de 17. Oktober an der Chamberskommissioun ugeholl ginn.

Wann ee sech den europäesche Bannemaart méi genau ukuckt, da gesäit een, dass bal 20.000 Produkter an Déngschtleeschtungen dësen Ëmweltlabel no deem ale System droen. Dat kënnen ënner anerem elektresch Geräter, Pabeier, Textilien oder touristesch Hébergementsservicer sinn. Et ass wichteg ervirzehiewen, dass d'Kritären, fir den Ëmweltlabel ze verginn, no wëssenschaftlechen Erkenntnisser ausgeschafft ginn a goufen.

Et ginn hei am Speziellen déi eenzel Ëmweltaflëss bei der Produktioun, bei dem Verbrauch, bei dem Gebrauch a bei der Eliminatioun a Betruecht gezunn. Et sollen och ganz speziell déi geféierlech Substanzen duerch manner geféierlecher ersat ginn, an den nohaltege Gedanke soll méi respektéiert ginn. Virun allem soll d'Gesondheet vun de Konsumenten vill méi am Vierdergrond stoen, an déi sozial Standarden, virun allem d'Anhale vun de rechtlechen Aarbechtsbedéngungen, sollen eng wichteg Bedeitung kréien. An et dierfen och keng Versich méi un Déieren duerchgefouert ginn.

Dir gesitt also, et geet hei ëm eng ethesch, sozial, technesch a wirtschaftlech Approche.

E puer Bemierkungen aus dem Rapport: Fir dass e Land den Ëmweltlabel bei sech applizéieren dierf, muss en Organisme geschaffe ginn, dee sech där Aufgab unhëlt. All Betriber, déi den Ëmweltlabel fir hir Produkter oder Déngschtleeschtunge kréie wëllen, mussen eng Demande bei dësem nationalen Organisme erareechen. Deen deelt dann deenen EU-Memberlänner, wou zum Beispill de Produzent säi Produkt vermaarte wëllt, dëse Wonsch mat.

Sinn all d'Konditiounen erfëllt, an 30 Deeg no dem Erabrénge vun dem Avis vun dem kompetenten Organisme kënnen de Ministère an de Produzent e Kontrakt mat alle Modalitéiten ënnerschreiwen. An domat gëllt den Ëmweltlabel als verginn.

De kompetenten Organisme hei am Land ass bei eis eng Kommissioun, an där d'Ministërë vun der Ëmwelt, de Classes moyennes a vun der Wirtschaft vertruede sinn. D'Redevancen, déi aus dem Kontrakt erauskommen, fléissen an de Statsbudget.

E wichtege Punkt ass d'Opsiche vun Infractiounen, wann ee géint de Geescht vum Ëmweltlabel verstéisst. Do sinn am Gesetzesprojet eng Rei vu Fonctionnairen opgezielt, déi dës Missioun iwwerhuele sollen. Déi mussen eng speziell Formatioun matmaachen, esou dass si méiglech Infractioune sécher feststelle kënnen. Si dierfen dës Aufgab awer nëmmen op dem Territoire vun eisem Land ausféieren.

E puer Beispiller zur Illustratioun: wann een zum Beispill den Ëmweltlabel benotzt, bevir d'Attributioun erfollegt ass; wann een den Ëmweltlabel an enger Reklamm matbenotzt ouni Erlaabnis; wann en Ëmweltlabel agesat gëtt, deen awer net den offizielle Logo dréit - et ass normalerweis..., oder et ass déi europäesch Blumm mam Europastär -, oder wann een en Ëmweltlabel op e Produkt setzt, obschonn dëst Produkt dat iwwerhaapt net verdéngt.

Wann eng Infractioun festgestallt ginn ass, dann däerf de Beschëllegte bannent dräi Méint e Recours beim Tribunal administratif erareechen. De Gesetzesprojet hat wuel 40 Deeg virgesinn, awer de Statsrot huet sech fir déi dräi Méint ausgeschwat, dat am Sënn vun enger Harmoniséierung vun den Délaië fir e Recours.

Als Konsequenz awer vun enger Infractioun sinn och penal Sanktioune virgesinn. Dëse Montant kann tëschent 251 Euro an 12.500 Euro bedroen.

Dass mir ons mat dem Asetze vun dem Ëmweltlabel an der Europäescher Kommissioun (veuillez lire: Unioun) no deem neie Prinzip nach schwéierdinn, gëtt doduerch ervirgestrach, dass eréischt 1.300 Ëmweltlabelen op Produkter an Déngschtleeschtungen am Joer 2011 attribuéiert goufen. Dat sinn der relativ wéineg.

Dat hänkt awer domat zesummen, dass d'Entreprisen, déi dëse Schrëtt maache wëllen, eng ganz Rei vun Démarchë mussen ënnerhuelen. An da musse se och nach eng Rei vu Redevancë bei der Demande vun net manner wéi 200 Euro bis 1.200 Euro maximal bezuelen. D'Entreprisen awer, déi schonn eng Zertifikatioun 14000 (veuillez lire: ISO 14001) droen, déi kënne mat engem Rabatt vun 20% rechnen.

Wann d'Entreprisen dann den Ëmweltlabel op hiert Produkt gesat hunn, da musse se all Joers eng Redevance an der Héicht vu maximal 1.500 Euro bezuelen, an dat schreckt se natierlech of. Am Fall vun enger sougenannter Microentreprise bedréit déi Redevance awer nëmmen 350 Euro.

Hei am Land, Dir Dammen an Dir Hären, hu mir nach keng Entreprise, déi den Ëmweltlabel nom neie Prinzip - dat ka jo net sinn, well haut ass et jo, wou dat Gesetz a Kraaft trëtt - op hire Produkter oder Déngschtleeschtungen ugefrot huet. Mir hoffen op alle Fall, dass et Betriber gëtt, déi dat op hire Produkter an Déngschtleeschtunge wäerten ufroen.

Wéi gesot, d'Avisë vun de Beruffskummere waren alleguerte positiv a si hu sech domadder just an engem Punkt net erëmfonnt méi, well si elo net méi an deem Organissem vertruede sinn, deen den Ëmweltlabel da vergëtt.

Dës Bemierkunge gemaach, bréngen ech dann den Accord vun der CSV eran a soe Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Ech soen dem Här Rapporteur Oberweis Merci. Als éischte Riedner ass den Här Berger agedroen.

Discussion générale

M. Eugène Berger *(DP)*.- Merci, Här President. Ech maachen et kuerz. Ech wéilt och dem Rapporteur Merci soe fir säi kuerzen, awer ganz pertinente Bericht.

Ech mengen, d'Iddi vum Label ass jo, fir de Konsument ze incitéieren, fir sech méi nohalteg ze verhalen, méi nohalteg anzekafen. Dat ass also eng gutt Saach.

Dat Eenzegt, wat ech mech froen, dat ass: Wëssen alleguerten d'Bierger dobaussen, d'Konsumenten, datt et esou Labele gëtt a wat se heeschen, bedeiten? Duerfir vläicht meng Fro un den Nohaltegkeetsminister: Ass vläicht dru geduecht ginn, eng Kéier eng Aktioun ze starten, fir d'Leit hei zu Lëtzebuerg dorobberhin ze sensibiliséieren?

Dat gesot, géif ech awer dann och den Accord vu menger Fraktioun fir dee Projet abréngen.

Merci!

M. le Président.- Merci, Här Berger. Da kritt nach d'Wuert den Här Negri.

M. Roger Negri *(LSAP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, als Éischt wëll ech dem Rapporteur Marcel Oberweis Merci soe fir seng exzellent Rapporten, schrëftlech wéi mëndlech.

Dee säit 1992 agefouerten europäeschen Ecolabel berout op enger globaler Approche, dat heescht, dass net nëmmen déi fäerdeg Produkter, mä och déi ganz Fabrikatiounskette mat a Considératioun geholl gëtt. Et ass och kee secteurspezifesche Label, wéi zum Beispill den Ecolabel fir d'Lëtzebuerger Tourismusbetriber, dee säit 1999 geziilt den ëmweltfrëndlechen a sozialverträglechen Tourismus hei am Land fördert.

Den Ecolabel ka besonnesch a Krisenzäiten zu engem vun den Haaptpiliere gi vun der „green economy", well domadder direkt an och indirekt d'Recherche fir Produkter a Servicer méi op dat Nohaltegt gestalt ka ginn an och nach méi staark entwéckelt ka ginn. Duerfir ass et wichteg, dass den Ecolabel souwuel un d'Betriber wéi och un de grand Public proaktiv weidervermëttelt gëtt, wéi den Här Berger och elo grad gesot huet.

Den Ecolabel ass net nëmmen e Garant vun enger nohalteger Politik, mä och vun enger sozialbewosster Responsabilitéit, zum Beispill wat d'Aarbechtsnormen ugeet. Dem Konsument kënnt dat och zegutt, well Transparenz geschafe gëtt an hien domat bewosst e Choix ka maachen, a wat a wiem e säi Vertrauen zouwennt.

An deem Sënn begréisse mir, dass dëse Label op seriöe wëssenschaftleche Studië berout an och op ganz héich Kriterië setzt. Europawäit ass d'Ufro an deene leschte Joren zolidd geklommen, vu sechs Lizenzen am Joer 1996 op 1.357 am Joer 2011, Tendenz ass elo kloer steigend. Virreider hei ass Italien, déi e bësse méi wéi d'Halschent vun de Lizenzen hunn. Allerdéngs kann een hei zu Lëtzebuerg kucken, do huet dësen Ecolabel nach kee grousse Succès.

Wéi dat an der Kommissioun ugeklongen ass, gëtt et eng 271 Produkter hei am Land, déi dëse Label droen, allerdéngs nëmmen importéiert sinn. Et gëtt also nach deemno keng Lëtzebuerger Produkter mat dem Ecolabel. Bei de Servicer ass de Bilan gradesou schlecht. Et ass keng Lëtzebuerger Firma, déi dëse Label dréit, och wa vill Effortë gemaach ginn am Beräich vun der RSE, der sougenannter „responsabilité sociale des entreprises". Duerfir wëll ech hei vläicht den Här Nohaltegkeetsminister froen, wat e gedenkt ze ënnerhuelen, fir den Ecolabel hei am Land bei de Lëtzebuerger Betriber méi ze promouvéieren.

Och wann een als Konsument et net ëmmer einfach huet, sech an all deene Labelen erëmzefannen, begréisse mer awer als LSAP dëse Projet de loi. Ech ginn domat och den Accord dozou a soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

M. le Président.- Merci dem Här Negri. Da kritt nach d'Wuert den zoustännegen Nohaltegkeetsminister.

M. Marco Schank, *Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures*.- Jo, Här President, och vu mir e Merci un de Rapporteur fir säi gewinnt detailléierte Rapport, wou alles gesot gouf. Ech géif mer da just erlaben, op déi Fro ze äntwerten.

Ech deelen de Wonsch vu verschidden Deputéiert, déi elo viru mir geschwat hunn, a wat mer och an der Kommissioun iwwregens diskutéiert hunn, fir verstäerkt fir dëse Label ze sensibiliséieren. An d'Reglement gesäit an engem Artikel eng Promotioun vir, an dat a Kooperatioun mat der Kommissioun. An ech denken, datt dat och dee richtege Wee wier. Ech hu mer virgeholl, eleng fir déi nächst (veuillez lire: op engem vun deenen nächsten) Ministerréit, fir dat zum Sujet ze maachen, fir datt een europawäit eng Promotioun fir dee Label géif maachen. Ech mengen, datt dat sënnvoll wier.

Fir de Rescht Merci fir d'Zoustëmmung vun der Chamber!

M. le Président.- Merci dem delegéierten Nohaltegkeetsminister. Domadder wiere mer um Enn vun der Diskussioun a mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6419 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6419 ass ugeholl mat 60 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Haupert, Ali Kaes (par M. Marcel Oberweis), Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler (par Mme Martine Mergen), Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein (par M. Ben Scheuer), Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz (par M. Roger Negri);

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par Mme Josée Lorsché), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Fir haut de Mëtteg huet d'Fraktioun vun deene Grëngen eng Aktualitéitsstonn iwwert d'Exploitatioun vu Schifergas am Süde vum Land ugefrot. D'Riedezäit ass laut Artikel 84 zweeten Alinéa festgehalen a gesäit Folgendes vir:

Där Fraktioun, déi d'Aktualitéitsstonn ugefrot huet, stinn zéng Minutten zou, deenen anere Fraktioune jeeweils fënnef Minutten, de Sensibilités politiques zwou Minutten an der Regierung eng Véirelstonn. Bis elo hu sech ageschriwwen: d'Madame Adehm, den Här Berger, den Här Negri, den Här Henckes an den Här Urbany.

D'Wuert huet elo den honorabelen Här Henri Kox als Vertrieder vun der Fraktioun vun deene Grëngen.

7. Heure d'actualité du groupe déi gréng sur une éventuelle exploitation de gisements de gaz de schiste supposés au sud du Luxembourg

Exposé

M. Henri Kox *(déi gréng)*.- Jo, Här President, Merci fir d'Wuert. Dir Dammen an Dir Hären, also Ulass vun dëser Heure d'actualité war eng Konferenz op der Lëtzebuerger Uni mam Titel „Schiefergas - eine Lösung für die Energieprobleme der EU". Dës Konferenz gouf mat Ënnerstëtzung och vum LSAP-Europadeputéierte Robert Goebbels organiséiert.

(M. Michel Wolter prend la présidence.)

Deeselwechten Här Goebbels huet och gläichzäiteg gefuerdert, mir missten hei am Lëtzebuerger Land no deem Schifergas bueren, well mer effektiv am Süden esou geologesch Schichten hunn, an domat hätte mer en Deel vun eiser Energieversuergung geléist.

Et ass jo net aussergewéinlech, dass op der Uni en Thema opgegraff gëtt an och diskutéiert gëtt, an et ass och net ongewéinlech, dass e Politiker do mat involvéiert ass. Bedenklech stëmmt et eis awer, wann - an dat ass eng Hypothees - d'Positioun och nach vun der Lëtzebuerger Regierung oder vum sozialistesche Wirtschaftsminister géif mat ënnerstëtzt ginn, well wëssend, dass awer mam Schifergas - wann ee sech e bëssen informéiert huet - ganz schlëmm ëmwelt-, gesondheetspolitesch, awer och wirtschaftlech Bedenke sinn.

Gradesou bedenklech, musse mir awer och soen, fanne mer, dass och d'Uni Lëtzebuerg sech hei mat dropgesat huet,…

(Interruption et brouhaha)

…besonnesch, wann dat Thema och esou eesäiteg dann ouni kritesch…

(Interruption et brouhaha)

…Begleedung besicht gouf.

(Interruption)

Duerfir ass et jiddefalls aus grénger Siicht richteg - an Dir kritt Zäit herno, Är Positioun hei kënnen duerzeleeën -, an duerfir ass et wichteg, dass mer och hei an der Chamber eng Kéier ganz kloer eis Positioun duerleeën, a jiddwer Partei a Sensibilité politique ka sech jo dann hei zu Wuert mellen. Et ass wichteg, dass mer och hei a Lëtzebuerg eng Positioun dozou bréngen, besonnesch och, wann an Europa eng ganz staark industriell Lobby sech opgebaut huet, fir dëser Technologie e méi grousse Stellewäert zoukommen ze loossen, fir Fördergelder an och Fuerschungsgelder an deem Beräich ze mobiliséieren.

Net méi spéit wéi haut de Moien hutt Der och vläicht an der Zeitung gelies, dass d'USA ganz massiv an déi Technologie wëllen eragoen. D'IEA, also d'International Energieagence, seet souguer, an et ass och op „Spiegel online" ze liesen haut, dass d'USA deels vun engem haut Uelech-a-Gas-Importland zu engem Gas-an-Uelech-Exportland sech kéinten entwéckelen, mat awer och gläichzäiteg verheerende Konsequenze fir d'Ëmwelt an d'Gesondheet an den USA selwer an awer och do - Schifergas ass näischt aneschters wéi natierleche Methangas - Auswierkungen op d'CO_2-Problematik op der Welt.

Wat ass dann elo Schifergas? Ma vläicht ganz kuerz: Schifergas ass soss näischt aneschters wéi Gas, deen nach a Gestengsformatioune gebonnen ass, deen u sech net wéi dee konventionelle Gas sech iwwer Joerdausende vu Jore fräi gemaach huet, dee sech dann an enger Caverne ageschloss fillt, wou uewen iwwert där Caverne awer eng dicht Formatioun ass, wou de Gas net duerchkënnt, an doduerch ass et méiglech, ouni Weideres duerch eng méi oder manner einfach Buerung un dee Gas erunzekommen.

Dergéint ass awer Schifergas, deen och nach „onkonventionelle Gas" genannt gëtt, e Gas, dee sech nach am Steen befënnt. A fir kënnen aus där Formatioun, där geologescher Formatioun dee Gas erauszekréien, muss mat immens héijem Drock e Waasser-Sand-Gemësch eragedréckt ginn, an net nëmmen e Waasser-Sand-Gemësch, mä och gläichzäiteg eng Onmass vu Chemikalien, fir dee Gas dann dee Moment lasszekréien. An Dir wësst, wa mer mat Drénkwaasser an den Ënnergrond erabuere mat gläichzäiteg Chemikalien, dass d'Auswierkungen op de Mënsch an d'Ëmwelt enorm sinn. Dëst Verfahre gëtt „fracking" da genannt, fir eben déi Gase kënne fräi ze maachen.

Wat hu mir heimadder ze dinn? Ma mir hei a Lëtzebuerg hunn esou Schichten. Déi Schichte sinn op der Uewerfläch, déi sinn ze fannen tëschent Beetebuerg a Péiteng. An am Ënnerscheed zu anere Länner befënnt sech awer déi Schicht op der Uewerfläch hei a Lëtzebuerg. Wa mer do e „fracking" géife maachen, wär dat alles aneschters wéi „fracking", dat wär gläichzäiteg e Fräisetze vun deem Gas einfach an d'Ëmwelt, also mir hätten absolut guer näischt do gemeng.

Wann elo den Här Goebbels seet, mir missten dat hei a Lëtzebuerg ubueren, da muss ech scho bal soen: vu kenger Sachkenntnis getrübt, well et ass einfach technesch net méiglech, well iwwert där Schicht sech eng aner Schicht muss befannen, déi dicht ass, fir kënnen de Gas opzefänken. Duerfir ass et technesch guer net méiglech hei am Land.

Duerfir kann een och soen: Okay, gutt, hei am Land ass kee Schifergas opzeweisen, also kënne mer et vum Thema erofhuelen. Deem ass awer net esou. Deem ass net esou, well et ass eng europäesch Ausriichtung. Et ass eng europäesch Ausriichtung, a mir mussen eis och als Lëtzebuerger Land dozou positionéieren, well déi Schicht, déi sech hei a Lëtzebuerg befënnt op der Uewerfläch, déiselwecht Schicht ass, déi kontinuéierlech erof bis ënnert de Paräiser Becke geet, sou dass a Louthrengen oder zu Paräis selwer déi Gasquellen duerch „fracking" erschloss kéinte ginn, well a Louthrenge respektiv zu Paräis déi néideg Schicht uewendriwwer ass, fir dee Gas opzesammelen an dann duerch konventionell Buerungen ze erschléissen.

Mir mengen, dass déi Auswierkunge fatal sinn. Fatal fir d'Ëmwelt! Et brauch ee sech nëmmen dat unzekucken, wat an Amerika momentan lass ass, net nëmmen aus Drénkwaasserschutz, well et gëtt Drénkwaasser mat benotzt, fir dat Waasser-Sand-Gemësch do an de Buedem eranzedrécken, mä och déi sëlleche Chemikalien, déi do mat eragedréckt ginn.

Do kann et vläicht à la limite nach goen, well - Dir wësst - Amerika ass e Land vu wäitem Ausmooss, ouni dass eng dicht Bevölkerung do opzefannen ass. Hei a Lëtzebuerg respektiv Paräis oder an anere Länner hei an Europa ass dat praktesch net méiglech, well einfach vill méi eng dicht Bevölkerung hei virzefannen ass.

Och ekonomesch, an dat kann een och haut noliesen a verschiddene Presseorganer, ass et net méiglech, oder ass et ganz zweifelhaft, ob et iwwerhaapt wirtschaftlech notzbar ass.

(M. Laurent Mosar reprend la présidence.)

An et ass och dat, wat mer kritiséiert hunn: dass den Europadeputéierte Goebbels net onbedéngt heihinnerkomm ass, fir hei a Lëtzebuerg dat ze verdreiwen, mä éischter well e mat polnesche Bierger hei zu Lëtzebuerg war, polnesche Lobbyisten u sech fir déi Technologien, fir Finanzquellen ze mobiliséieren, fzu a ganz groussem Deel ganz problematesch virgaange gëtt.

Wat verlaange mer? Mir verlaangen effektiv, dass d'Lëtzebuerger Regierung massiivst op europäescher Ebene sech asetzt, dass dee Schifergas och an Europa net weider bedriwwe gëtt, well d'Auswierkunge wierklech fatal si fir d'Ëmwelt an och d'Gesondheet. Awer och aus wirtschaftlechen Iwwerleeunge menge mer, dass et net opportun wär, haut an déi Richtung ze goen. Vun der Klimaproblematik aus duerch d'Ressource CO_2 oder duerch d'Ressource vu Schifergas, wat jo op Basis vu Methan ass, mengen ech, ass et och net sënnvoll, an déi Richtung ze goen.

Firwat solle mer dat och hei thematiséieren? Firwat ass et wichteg, dass mer an Europa intervenéieren? Ma, net méi spéit wéi den 21. November sinn am Europaparlament zwee Bericht op der Dagesuerdnung, ee Bericht aus dem Ëmweltausschoss an en zweete Bericht aus dem Wirtschaftsausschoss. Den Ëmweltbericht ass ganz kritesch zum Schifergas, an de Wirtschaftsbericht, dee beaflosst ass duerch d'Schifergaslobby, deen ass méi positiv.

Duerfir fuerdere mir, verlaange mir an hoffen dat, dass eis Deputéiert - an do wär ech frou, wa mer d'Ënnerstëtzung vu sämtleche Parteien hätten - wierklech Positioun do huelen, Positioun am Europaparlament, fir d'Schifergasproblematik wierklech endlech seriö ze huelen an net einfach an déi Richtung ze goen.

Mir hunn eng aner Optioun. An ech mengen, mat der „Strategie 2020" hu mer, huet Europa eng Strategie ugeholl, déi hiresgläichen an der Welt sicht. Mir musse se just an alle Konsequenzen duerchféieren. Et si Chancen a ganz ville Beräicher.

Ech brauch nëmmen op gëschter Owend hinzeweisen. Ech hat d'Chance, dem Ëmweltminister aus Däitschland dann nolauschteren ze goen, deen eng ganz Rei Plädoyere fir déi Energieversuergung duerbruecht huet. Ech mengen, mir hunn do Chancë fir eis Wirtschaft. Eis Wirtschaft brauch déi Stäip vun enger breeder Innovatioun. An déi Innovatioun, déi kënnt duerch erneierbar Energien. Mir wäerten, mir brauchen eis do näischt virzemaachen. Déi Däitsch wäerten eis de Wee do opweisen a mir solle si begleeden do derbäi. „Europa 2020" huet de Wee mat opbruecht. Ech denken, dass déi Schifergasproblematik e grousse Problem duerstellt.

Ech hoffen, dass d'Regierung an déi Richtung matdenkt an dass och gläichzäiteg déi sëllech Parteien, déi haut de Mëtteg och nach Stellung dozou huelen, och déiselwecht Iwwerleeung huelen a fir eng aner Zukunft plädéieren, nämlech eng mat enger CO_2-fräier Energieversuergung, a fir de Wee op erneierbar Energien.

Ech soen Iech Merci.

Une voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Henri Kox. Als éischt Riednerin ass d'Madame Diane Adehm agedroen. Madame Adehm, Dir hutt d'Wuert.

Débat

Mme Diane Adehm *(CSV)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir liewen an enger Zäit vum Ëmbroch. Dësen Ëmbroch betrëfft och eis Energiepolitik. Mir probéieren, fir ëmmer méi a Richtung vun erneierbaren Energien ze goen, mä dat kascht Suen. Vill Sue ginn an d'Entwécklung vun den erneierbaren Energië gestach, an dës Käschte ginn dann op d'Konsumente weidergeleet. D'Resultat ass, dass ëmmer méi Privatleit Schwieregkeeten hunn, fir hir Energierechnungen ze bezuelen.